Orzechy LASKOWE, a nie LESZCZYNOWE?

Zastanawiało Was kiedyś, dlaczego owoce leszczyny noszą miano ORZECHÓW LASKOWYCH? Wbrew pozorom LASKOWY to przymiotnik utworzony nie od rzeczownika LASEK, tylko od rzeczownika LASKA. Jeszcze w prasłowiańszczyźnie forma *lěska oznaczała najpierw leszczynę, krzew leszczyny, a dopiero wtórnie ‘kij leszczynowy’ i następnie ‘każdy kij służący do podpierania się (od czasów staropolskich także ‘oznaka władzy, zwłaszcza sędziowskiej’). Forma *lěščina, obecnie LESZCZYNA, powstała od formy *lěska jako wyraz nazywający zarośla leszczynowe – podobnie jak brzezina od brzoza czy dębina od dąb. Dopiero gdy LASKA wyszła z użycia w znaczeniu ‘pojedynczy krzew leszczyny’ i wyspecjalizowała się w znaczeniu ‘kij’, sama LESZCZYNA zaczęła oznaczać pojedynczą roślinę, utrzymując jednak znaczenie zbiorowe (zarośli leszczynowych). Ale przymiotnik, dołączony do nazwy smacznego, pożywnego i cenionego owocu leszczyny, czyli ORZECHA LASKOWEGO, pozostał w niezmienionej formie.